

PROTIDROGOVÁ BRIGÁDA FEDERÁLNÍHO POLICEJNÍHO SBORU

V roce 1989 skončilo období relativně uzavřených toxikomanských komunit. Drogy se v nich vyráběly pro okruh známých konzumentů. Skončilo také období hermetického uzavření Československa a nastal téměř nekontrolovatelný pohyb osob a věcí. Politické změny sebou přinesly také ztrátu náplně do té doby vysoce organizovaných skupin páchajících trestnou činností zejména v devizové oblasti. V tomto porevolučním čase se začala velmi rychle měnit i drogová scéna. Policie si velmi rychle uvědomila nutnost na tuto novou situaci reagovat. V Praze pracovalo protinarkotické oddělení, které bylo zařazeno na 1. odboru, I. sekce Správy VB hlavního města Prahy. Prvním výraznějším krokem nastupujícího boje proti drogám bylo zřízení **PROTIDROGOVÉ BRIGÁDY PRAHA**. Za účelem zabezpečení úspěšnosti boje proti drogám ji zřídil svým **rozkazem číslo 7/1991 ze dne 3.9. 1991** ministr vnitra České a Slovenské federativní republiky Ing. Ján Langoš. Ve prospěch Protidrogové brigády Praha vyčlenil 16 policistů a 1 policistku a uložil náměstkovi ministra vnitra ČSFR a ředitelům PČR mimo jiné vyčlenit ve prospěch brigády z působnosti federálního ministerstva vnitra potřebné pracovní prostory a vytvořit příslušné materiálně technické podmínky pro činnost brigády.

Ve sbírce zákonů České a Slovenské federativní republiky ročník 1991, částka 64, ze dne 27. srpna 1991 byl uveřejněn zákon č. 333 o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie. Úkoly Federálního policejního sboru jsou uvedeny v hlavě první, odstavci 2. Pod písmenem c je uvedeno, že FPS odhaluje trestnou činnost organizovanou ve spojení s cizinou a organizovanou trestnou činností související s nedovolenou výrobou, držením a rozšiřováním drog.

Po vzniku Federálního policejního sboru v zájmu zefektivnění boje proti drogám a jevům s nimi souvisejícími na území hlavního města Prahy a Středočeského kraje zřídil federální ministr vnitra Ing. Ján Langoš rozkazem číslo 112/1991 ze dne 17. října ke dni 1. listopadu 1991 **PROTIDROGOVOU BRIGÁDU FEDERÁLNÍHO POLICEJNÍHO SBORU**. Tímto rozkazem mimo jiné stanovil, že Protidrogová brigáda FPS plní úkoly na úseku předcházení a odhalování trestné činnosti související s nedovolenou výrobou, dovozem, vývozem, převozem, opatřováním, přechováváním a šířením zakázaných psychotropních a omamných látek. V bodě III. uložil vyčlenit z rezervy pracovních sil ministerstva vnitra ČSFR 40 tabulkových míst policistů FPS ve prospěch PDB FPS. Ředitel PDB FPS měl zabezpečit personální obsazení míst systemizovaných pro PDB FPS a zpracovat návrh

organizačního řádu PDB FPS. Zachovala se směrnice ředitele PDB FPS k provozu operačního střediska ze dne 4.12. 1991 a část navrhované struktury. Podle tohoto návrhu se jednalo buď o expozituru (toto označení je škrtnuté) nebo oddělení s místem vedoucího a minimálně čtyřmi skupinami.

Další změny nastaly v roce 1992. V zájmu zefektivnění boje proti drogám byla zřízena ke dni 30.6. 1992 **PROTIDROGOVÁ POLICIE FEDERÁLNÍHO POLICEJNÍHO SBORU**. Zřídil ji rozkazem číslo 60/1992, ze dne 29. června 1992 Ing. Ján Langoš. Protidrogová policie byla zřízena jako útvar FPS s počtem 117 systemizovaných pracovních míst. Byla podřízena přímo ministru vnitra ČSFR. Tím samym rozkazem vyčlenil dnem 29.6. 1992 odbor drog Ústředny Federální kriminální policie FPS z organizační struktury Federální kriminální policie FPS a začlenil jej dnem 30.6. 1992 do Protidrogové policie FPS.

ODBOR DROG

ÚTVARU ORGANIZOVANÉHO ZLOČINU A ZPRAVODAJSTVÍ

ÚSTŘEDNY KRIMINÁLNÍ POLICIE

Dne 31.12. 1992 se rozdělila Česká a Slovenská federativní republika na dva samostatné státy. Se vznikem samostatné České republiky byla k 1. 1. 1993 vytvořena Ústředna kriminální policie (ÚKP), která vznikla transformací pracovišť FKÚ působících na území ČR. Do její struktury byl zařazen Útvar organizovaného zločinu a zpravodajství. Jedním z odborů tohoto útvaru byl **ODBOR DROG**, nástupce **PROTIDROGOVÉ BRIGÁDY FEDERÁLNÍHO POLICEJNÍHO SBORU**. Za rok činnosti Odboru drog se jednoznačně osvědčila koncepce a na základě pečlivé analýzy činnosti, výsledků a též z hlediska plnění usnesení vlády ČR č. 446 ze dne 18.8.1993 se dotvořil Odbor drog Ústředny kriminální policie policejního prezidia ČR jako silná a výkonná protidrogová centrála v České republice, ale i jako mezinárodně uznávaný partner.

Již v následujícím roce 1994 je Odbor drog ÚKP vysoce produktivní a specializovaná protidrogová centrála policie České republiky. Plní úkoly v oblasti potírání a předcházení drogové kriminality a to jak na území České republiky, tak i na poli mezinárodní spolupráce v boji proti drogám.

Stanovené úkoly na úseku boje proti drogové kriminalitě plní jako vysoce produktivní a výkonné pracoviště ÚKP PP ČR. Kromě přímého výkonu působí i jako pracoviště analyticko-informační, metodické a koordinační. Dále působí jako:

- Centrální výkonná složka Policie ČR, jež plní úkoly v oblasti potírání a předcházení drogové kriminality. Činnost odboru drog se soustřeďuje na nezákonný obchod a výrobu omamných a psychotropních látek na území České republiky a jejich nezákonný dovoz a vývoz.
- Centrální služba pro koordinaci činnosti represivních složek ve smyslu realizace Programu kontroly drog OSN vycházejícího z příslušných mezinárodních úmluv z let 1961, 1971 a 1988.
- Zajišťuje spolupráci s obdobnými mezinárodními organizacemi.

Za rok jeho činnosti se jednoznačně pozitivně osvědčila koncepce tohoto útvaru. Jako naprosto nezbytná se ukázala nutnost centralizovat boj proti drogové kriminalitě a

organizovanému zločinu jako takovému, do jednoho silného výkonného centra, nepodléhajícímu jakýmkoliv místním vlivům, které je schopné garantovat policejní výkon v této oblasti a to i na poli mezinárodním, s odstraněním rizika roztržitosti, nekoordinovanosti a nebezpečí úniků informací v této citlivé oblasti.

V roce 1994 byl Odbor drog ÚKP PP ČR rozdělen na čtyři základní pracovní báze.

I. Analyticko-informační.

Plní úkoly v oblasti analýzy rozpracovaných akcí, věcí ukládaných a ukončených a v oblasti vytváření nezbytných informačních toků jak uvnitř, tak i vně útvaru. Dále provádí ukládání a vyhodnocování všech informací, poznatků a případů do databáze Odboru drog ÚKP PP ČR. Obhospodařuje blokační systém, zajišťuje vnitřní a vnější informační servis, provoz počítačové sítě, vede archiv, provádí lustrace pro Interpol a ostatní součásti Policie ČR a lustrace v podnikovém rejstříku podle potřeb ostatních oddělení.

II. Koordinační a metodické.

Plní úkoly na úseku koordinace činnosti jednotlivých oddělení Odboru drog ÚKP PP ČR ve vztahu k jednotlivým expoziturám ÚKP PP ČR, ostatním službám Policie ČR a mimoresortním subjektům, podílejícím se na řešení drogové problematiky. Provádí metodickou činnost ve vztahu k expoziturám ÚKP PP ČR a ke kriminální službě zabývající se drogovou problematikou na úrovni krajů a okresů. Při realizaci konkrétních případů poskytuje pomoc a zajišťuje provedení speciálních úkonů nebo služeb pro potřeby jednotlivých oddělení Odboru drog ÚKP PP ČR a podle potřeby i pro expozitury ÚKP PP ČR.

III. Mezinárodní oddělení.

Plní úkoly v oblasti operativního rozpracování zločineckých skupin a to zejména z hlediska jejich trestné činnosti v oblasti převozu omamných a psychotropních látek přes území České republiky. Odpovídá za úzkou koordinaci a součinnost se zahraničními speciálními protidrogovými centrály, zabezpečuje mezinárodní spolupráci, zpracovává dožádání zahraničních policejních centrál a zajišťuje výměnu aktuálních informací z oblasti drogové kriminality v rámci mezinárodní spolupráce (zajišťování, účast a organizování mezinárodních porad, školení apod.).

IV. Speciální oddělení.

Je rozděleno na 5 operativních skupin. Plní úkoly v oblasti aktivního operativního rozpracování celé takzvané vnitřní báze, to je zločineckých skupin působících a přímo

ovlivňujících nelegální drogovou scénu na území České republiky z hlediska výroby, vývozu, dovozu a organizované distribuce omamných a psychotropních látek na domácím trhu. Mimo to v plném rozsahu zodpovídá za drogovou problematiku na území Středočeského kraje a hl.m. Prahy, kde nahrazuje druhá oddělení expozitur ÚKP PP ČR.

Základní směry činnosti Odboru drog ÚKP vyplývaly z těchto východisek:

- (1) *Strategické omezování a paralyzování nabídky drog*
- (2) *Druhým strategickým cílem je co největší ztížení cesty drogy ke konzumentům*
- (3) *Prvním taktickým cílem jen rozpracování zločineckých organizací a mezinárodní spolupráce v oblasti celosvětového tranzitu drog s cílem jeho paralyzace, izolace a v konečné fázi realizace pachatelů*
- (4) *Druhým taktickým cílem je rozpracování zločineckých organizací na území České republiky se stejným cílem jako v bodě 3, to je narušování činnosti a izolace ilegálních výroben, laboratoří, distribučních řetězců dovozců a vývozců a v konečné fázi realizace pachatelů*
- (5) *Třetím taktickým cílem je celkové monitorování drogové situace v oblasti konzumace drog a signalizace stavu odpovědným orgánům státní správy a oblasti prevence*
- (6) *Čtvrtým taktickým cílem je široká*
 - a) *součinnost a spolupráce s ostatními složkami PP a MV*
 - b) *spoluúčast a spolupráce v oblasti prevence, resocializačních programů, legislativních kroků atd.*

Se vznikem Odboru drog ÚKP nastalo cílevědomé navazování a rozvíjení kontaktů se zahraničními partnery. Jedním z důvodů byla skutečnost, že kontakty uskutečňované prostřednictvím Ústředny Interpolu vyhovovaly pouze v běžném styku, kde nehrozilo nebezpečí zprodlení. Podařilo se tak navázat kontakty do většiny států ve střední Evropě. Odbor drog ÚKP zastupoval jako stálý člen policii ČR ve dvou stálých pracovních skupinách. Jedná se o skupinu JIHOVÝCHOD, která sdružuje státy ležící na tzv. Balkánské cestě a skupina STAR, jejímž členy jsou státy přímo hraničící s SRN. V červnu 1994 byl Odbor drog vyhodnocen jako nejefektivněji pracující protidrogová centrála policie zemí bývalého východního bloku.

NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA ÚTVARU PRO ODHALOVÁNÍ ORGANIZOVANÉHO ZLOČINU SLUŽBY KRIMINÁLNÍ POLICIE

Odbor drog Útvaru organizovaného zločinu a zpravodajství Ústředny kriminální policie Policie České republiky ukončil svoji činnost pod tímto názvem ke dni 31.12.1994. V rámci reorganizace Ústředny kriminální policie došlo ke zřízení Národní protidrogové centrály Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie Policie ČR, která převzala všechny úkoly Odboru drog a částečně i úkoly Národní drogové informační služby. Vedení Policie ČR tak vhodně upravilo organizaci protidrogového výkonu policejní služby.

Vnitřní struktura NPDC byla oproti roku 1994 pozměněna, ze čtyř základních pracovních bází působících v roce 1994 bylo vytvořeno 5 výkonných oddělení a 2 servisní skupiny. Tato organizace byla zvolena na základě analýzy činnosti OD ÚKP za rok 1994, na základě průzkumů incidence a prevalence hygienickou službou. Došlo k vyšší specializaci jednotlivých pracovních skupin podle převládajícího druhu OPL a podle původu osob zapojených do činnosti zločineckých seskupení.

- 1) oddělení - heroin, osoby z bývalé Jugoslávie
- 2) oddělení - kokain, osoby z latinské Ameriky a reemigranti
- 3) oddělení - cannabisové produkty, osoby arabského původu, severní a západní Afrika, bývalý SSSR (ruskojazyčná zločinecká seskupení)
- 4) oddělení - syntetické drogy, domácí drogová scéna,
- 5) oddělení - 1. skupina - mezinárodní, osoby z Balkánu, daleký východ

2. skupina - prekurzory

samostatná skupina koordinace a metodiky

samostatná skupina analytiky a informací

NÁPLŇ ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ A SKUPIN

1. až 4. oddělení

Plní úkoly v oblasti aktivního operativního rozpracování zločineckých skupin působících a přímo ovlivňujících nelegální drogovou scénu na území České republiky z hlediska výroby, vývozu, dovozu a organizované distribuce omamných a psychotropních látek na domácím trhu. Jejich působnost je rozdělena podle charakteru výroby OPL na přírodní a syntetické, podle druhů OPL a podle původu osob páchajících tuto trestnou činnost.

5. oddělení

Je rozděleno na dvě operativní skupiny.

1. skupina plní úkoly v oblasti operativního rozpracování zločineckých skupin a to zejména z hlediska jejich trestné činnosti v oblasti převozu omamných a psychotropních látek přes území České republiky. Odpovídá za úzkou koordinaci a součinnost se zahraničními speciálními protidrogovými centrály, zabezpečuje mezinárodní spolupráci, zpracovává dožádání zahraničních policejních centrál I.
2. skupina plní úkoly v oblasti aktivního operativního rozpracování samostatných pachatelů a zločineckých skupin působících na úseku prekurzorů.

SKUPINA KOORDINACE A METODIKY

Plní úkoly na úseku koordinace činnosti jednotlivých oddělení NPDC ve vztahu k jednotlivým expoziturám ÚOOZ, ostatním službám Policie ČR a mimoresortním subjektům, podílejícím se na řešení drogové problematiky.

Při realizaci konkrétních případů poskytuje pomoc a zajišťuje provedení speciálních úkonů nebo služeb pro potřeby jednotlivých oddělení NPDC a podle potřeby i pro expozitury ÚOOZ. Odpovídá za styk s orgány státní správy, dalšími organizacemi a institucemi, zabezpečuje výměnu zkušeností se zahraničními partnery a provádí publikační činnost, tedy plní i úkoly zaniklé Národní drogové informační služby.

Výhledově bude provádět metodickou činnost ve vztahu k expoziturám ÚOOZ a k útvarům kriminální služby zabývajícím se drogovou problematikou na úrovni krajů a okresů.

SKUPINA ANALYTIKY A INFORMACÍ

Plní úkoly v oblasti analýzy rozpracovaných akcí, věcí ukládaných a ukončených a v oblasti vytváření nezbytných informačních toků jak uvnitř, tak i vně útvaru. Dále provádí ukládání a vyhodnocování všech informací, poznatků a případů do databáze NPDC. Obhospodařuje blokační systém, zajišťuje vnitřní a vnější informační servis, provoz

počítačové sítě, vede archiv, provádí lustrace pro Interpol a ostatní součásti Policie ČR a lustrace v podnikovém rejstříku podle potřeb jednotlivých oddělení. Současně působí jako hlavní garant součinnosti s Odborem strategické analýzy ÚOOZ.

Již v prvním roce existence začali pracovníci Národní protidrogové centrály ÚOOZ SKPV vydávat čtvrtletník **BULLETIN NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY**. První ročníky byly určeny vysloveně pro služební účely. Přesto se stal Bulletin známý i mezi dalšími pracovníky z oblasti boje proti drogám. To vedlo k tomu, že se později Bulletin stal čtvrtletníkem určeným pro odbornou veřejnost, zejména pro policisty, státní zástupce, soudce, učitele a pracovníky na úseku prevence proti drogám. Tento statut si zachovává do současné doby, kdy vychází v nákladu 1800 kusů. Po celou dobu od roku 1995, kdy je Bulletin pravidelně vydáván, si udržuje přibližně stejný počet čtenářů. Některé vysoké školy jej uvádějí mezi doporučenou studijní literaturou k problematice drog a závislostí.

Další postup příslušníků policie PČR při odhalování trestné činnosti související s toxikomanií upravil již v roce 1996 závazný pokyn policejního prezidenta číslo 28, ze dne 5. prosince 1996. V článku č.4, tohoto závazného pokynu jsou vyjmenovány subjekty PČR na úseku boje proti toxikomanii. Národní protidrogová centrála je v odstavci 3, mezi specializovanými pracovišti, která vyhledávají, odhalují, dokumentují a objasňují nedovolenou výrobu, dovoz, vývoz, převoz, obchod a šíření drog.

Závazný pokyn také upravuje úkoly jednotlivých subjektů. V článku číslo 8 je specifikovaná činnost Národní protidrogové centrály ÚOOZ SKPV.

Národní protidrogová centrála Policie České republiky útvaru pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie zejména:

- a) vyhledává, odhaluje, dokumentuje a objasňuje nedovolenou výrobu, dovoz, vývoz, převoz, obchod a šíření vyjmenovaných látek v těch případech, kdy tato jednání mají organizovaný charakter, a odhaluje pachatele této trestné činnosti a jejich skupiny na celém území České republiky i v rámci mezinárodní spolupráce,
- b) sjednocuje postup orgánů Policie České republiky v dané problematice v součinnosti s odborem obecné kriminality ředitelství služby kriminální policie Policejního prezidia České republiky a k tomu účelu se účastní na organizovaných poradách, instrukčně - metodických zaměstnáních a poskytování metodické pomoci včetně preventivní činnosti,

- c) přebírá do svých opatření mimo případy uvedené v písm. a) i další, jestliže přesahují teritorium jednoho kraje nebo se jedná o případy zvláštního zřetele (např. je-li na případu mezinárodní zájem, spojení rozpracovaných případů apod.),
- d) vyžaduje potřebnou součinnost odboru obecné kriminality ředitelství služby kriminální policie Policejního prezidia České republiky při přebírání případů od jím odborně řízených útvarů,
- e) předává neprodleně na příslušné útvary Policie České republiky veškeré informace, poznatky, podklady, materiály a prognózy komplexního charakteru v oblasti nelegální činnosti s vyjmenovanými látkami v České republice i ve světě,
- f) provádí operativní analýzu a vyhodnocování veškerých informací a poznatků a vypracovává hodnotící a situační zprávy o situaci v dané oblasti za celou Českou republiku a tyto zprávy poskytuje i ostatním odborným pracovištím služby kriminální policie,
- g) plní úkoly na úseku mezinárodní spolupráce cestou Policie České republiky Národní ústředny Interpolu nebo vlastních přímých kontaktů a je garantem za plnění konkrétních požadavků ve spolupráci s policejními sbory jiných států,
- h) předkládá v součinnosti s odborem obecné kriminality ředitelství služby kriminální policie Policejního prezidia České republiky I. náměstkovi policejního prezidenta cestou ředitele Policie České republiky útvaru pro odhalování organizovaného zločinu návrhy na legislativní úpravy,
- i) zpracovává a v součinnosti s odborem obecné kriminality ředitelství služby kriminální policie Policejního prezidia České republiky rozesílá metodické, výcvikové a instruktážní materiály a informační bulletiny, shromažďuje a zobecňuje nejnovější zkušenosti a poznatky, zavádí nové metody a prostředky práce,
- j) připravuje a provádí v součinnosti s odborem obecné kriminality ředitelství služby kriminální policie Policejního prezidia České republiky celorepubliková preventivní opatření,
- k) vede stanovenou evidenci,
- l) zajišťuje nepřetržitý (24 hod.) informační provoz pro určená pracoviště služby kriminální policie a v mimopracovní době pro operační střediska v celé organizační struktuře Policie České republiky,

- m) zabezpečuje na vyžádání oprávněné osoby lustraci v databázi odboru strategické analýzy Policie České republiky útvaru pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie,
- n) spolupracuje s Mezirezortní protidrogovou komisí,
- o) plní úkoly hlásné služby.

Dne 24. května 1999 převzala Národní protidrogová centrála od občanského sdružení RODIČE PROTI DROGÁM svoji vlajku, jako ocenění namáhavé a náročné práce policistů NPDC.

NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SLUŽBY KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

Dne 15. ledna 2001 byla Národní protidrogová centrála na základě rozkazu policejního prezidenta vyjmuta z organizační struktury Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a stala se samostatnou specializovanou jednotkou služby kriminální policie.

Dne 12. června 2001 vydal policejní prezident a ředitel úřadu vyšetřování pro Českou republiku k zajištění jednotného postupu vyšetřovatelů Policie České republiky a příslušníků Policie České republiky při odhalování a dokumentování protiprávních jednání souvisejících s drogovou kriminalitou závazný pokyn číslo 64, **kterým se upravuje postup vyšetřovatelů Policie České republiky a příslušníků Policie České republiky při odhalování a dokumentování protiprávních jednání souvisejících s drogovou kriminalitou**

V článku číslo 5, kde jsou uvedeny subjekty služby kriminální policie na úseku odhalování a dokumentování protiprávního jednání souvisejícího s drogovou kriminalitou je **národní protidrogová centrála služby kriminální policie** již uvedena jako útvar Policie České republiky s působností na celém území České republiky. Tato změna se odrazila i v úkolech Národní protidrogové centrály uvedené v článku číslo 6.

Národní protidrogová centrála zejména:

- a) reprezentuje a zastupuje policii mimo resort a na mezinárodní úrovni na úseku odhalování a dokumentování protiprávního jednání souvisejícího s drogovou kriminalitou,
- b) vyhledává, odhaluje, dokumentuje a objasňuje organizovanou drogovou kriminalitu na celém území České republiky i v rámci mezinárodní spolupráce a případy hodné zvláštního zřetele (např. je-li na případu mezinárodní zájem, spojení rozpracovaných případů),
- c) sjednocuje a koordinuje postup specializovaných a odborných pracovišť, popřípadě deleguje rozpracování na úseku odhalování a dokumentování protiprávních jednání souvisejících s drogovou kriminalitou a vyžaduje od nich potřebnou součinnost,
- d) spolupracuje v oblasti operativně pátrací činnosti s Generálním ředitelstvím cel a centrálně koordinuje zakládání a činnost společných pracovních skupin v oblasti odhalování a dokumentování protiprávního jednání souvisejícího s drogovou

kriminalitou,

- e) předává na příslušné útvary policie a na odbor mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia České republiky (dále jen “Interpol Praha”) poznatky o osobách, trestných činech a jiných důležitých skutečnostech, a další materiály na úseku odhalování a dokumentování protiprávního jednání souvisejícího s drogovou kriminalitou,
- f) provádí sběr a analýzu informací týkajících se nedovoleného nakládání s vyjmenovanými látkami a vypracovává hodnotící a situační zprávy o situaci v této oblasti v České republice a tyto zprávy poskytuje odborným pracovištím,
- g) plní úkoly na úseku mezinárodní spolupráce cestou Interpolu Praha nebo vlastních přímých kontaktů a je garantem plnění konkrétních požadavků ve spolupráci s policejními sbory jiných států,
- h) předkládá řediteli kriminálního úřadu Policejního prezidia České republiky návrhy na legislativní úpravy,
- i) shromažďuje a zobecňuje nejnovější zkušenosti a poznatky z oblasti represe a prevence drogové kriminality; zpracovává a rozesílá metodické, výcvikové a instruktážní materiály a informační bulletiny odborným a specializovaným pracovištím; navrhuje pro využití v praktické činnosti nové postupy a prostředky práce (taktické, technické, zdravotně-bezpečnostní apod.),
- j) podílí se na projektech prevence drogové kriminality a navrhuje celorepubliková preventivní opatření,
- k) organizuje specializované kurzy a porady a účastní se porad a instrukčně metodických zaměstnání pro odborná a specializovaná pracoviště,
- l) vede stanovené evidence,
- m) zajišťuje nepřetržitý informační provoz pro odborná a specializovaná pracoviště, v mimopracovní době pro operační střediska policie a plní databázi “National Focal Pointu” hlášením všech uzavřených případů,
- n) spolupracuje s Mezirezortní protidrogovou komisí a ústředními orgány státní správy,
- o) plní úkoly hlásné služby včetně úkolů souvisejících se zasíláním formátových zpráv pro ústředí Interpolu v Lyonu.

Na základě rekonstrukce trestního práva procesního, účinného od 1.1.2002 došlo k faktickému spojení Národní protidrogové centrály s částí V. odboru vyšetřování Úřadu vyšetřování pro Českou republiku a tím vznikla **PČR NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SLUŽBY KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ** – ideální model policejní složky pro efektivní boj proti drogové kriminalitě.

EXPOZITURY NPC

V období od 15.7. do 1.8. 2002 byly zřízeny expozitury NPC v Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Brně a Ostravě.

Vzhledem k současné organizační struktuře výkonných pracovišť NPC - centrálního v Praze a expozitury v sídlech správ krajů Policie ČR (Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Brně a Ostravě) lze účinněji reagovat na strukturu a dynamiku organizovaného zločinu v celé České republice, který v současné době nejen využívá nejmodernějších komunikačních technologií, ale velmi rychle se přizpůsobuje nové situaci v Evropě po vstupu České republiky a dalších zemí do Evropské unie.

Na nastalou situaci reagoval svým závazným pokynem číslo 102 ze dne 2. září 2003, kterým se upravuje činnost Policie České republiky v souvislosti s drogovou kriminalitou policejní prezident. Na úseku odhalování a dokumentování protiprávního jednání souvisejícího s drogovou kriminalitou v rámci služby kriminální policie a vyšetřování působí národní protidrogová centrála. Ta se svými expoziturami zejména:

- a) plní úkoly především v oblasti boje proti drogové kriminalitě, provádí šetření, prověřování a vyšetřování trestných činů páchaných občany České republiky a cizími státními příslušníky a osobami bez státní příslušnosti v oblasti nedovolené výroby, dovozu, vývozu, převozu, obchodu, šíření a držení omamných a psychotropních látek, prekurzorů, pomocných látek a jedů, a to jak na území České republiky, tak i v rámci mezinárodní spolupráce,
- b) vykonává přímý výkon služby na úseku boje proti drogové kriminalitě, včetně využívání operativně pátracích prostředků a podpůrných operativně pátracích prostředků,
- c) zabezpečuje přímou spolupráci v oblasti boje proti drogové trestné činnosti se zahraničními policejními sbory i dalšími represivními službami nebo organizacemi,
- d) provádí úkony trestního řízení v rámci vlastní činnosti,
- e) provádí úkony trestního řízení v rámci spolupráce s policejními orgány, Vojenskou

- policií a obecní (městskou) policií,
- f) provádí úkony trestního řízení v rámci vyžádané právní pomoci ze zahraničí,
 - g) získává, soustřeďuje, vyhodnocuje, archivuje, případně poskytuje nebo sdílí informace v souvislosti s pácháním drogové trestné činnosti,
 - h) provozuje, spravuje a využívá informační systémy, zajišťuje vývoj těchto informačních systémů, vede statistiky a evidence potřebné k plnění úkolů národní protidrogové centrály, včetně spolupráce v oblasti ochrany a bezpečnosti údajů vedených v informačních systémech,
 - i) provádí operativní, kriminalistické, taktické a strategické analýzy získaných informací,
 - j) hodnotí příčiny a podmínky páchání drogové trestné činnosti a předkládá řediteli úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky, policejnímu prezidentovi cestou náměstka policejního prezidenta pro trestní řízení, Ministerstvu vnitra nebo dalším orgánům státní správy návrhy na opatření, navrhuje nebo provádí opatření k odstranění nedostatků,
 - k) podílí se na preventivní činnosti v oblasti nespecifické primární protidrogové prevence,
 - l) stanovuje koncepce práce na úseku boje proti drogové kriminalitě a podílí se na stanovování koncepce práce na úseku boje proti trestné činnosti mládeže,
 - m) vede evidence,
 - n) zajišťuje nepřetržitý informační provoz pro odborná a specializovaná pracoviště, v mimopracovní době pro operační střediska policie a plní databázi "National Focal Pointu" hlášením všech uzavřených případů,
 - o) spolupracuje s resortními i mimoresortními subjekty v oblasti protidrogové represe i prevence a s nevládními organizacemi na úseku protidrogové prevence,
 - p) plní úkoly hlásné služby včetně úkolů souvisejících se zasíláním formátových zpráv pro ústředí Interpolu v Lyonu,
 - r) podílí se na tvorbě interních aktů řízení, metodiky výkonu služby po linii postihování drogové kriminality.

REORGANIZACE 2004

Na centrálních výkonných pracovištích NPC byla po hloubkové analýze v roce 2004 provedena reorganizace. Původních 6 operativních oddělení, primárně odpovědných za oblast trestné činnosti podle etnického původu pachatelů a sekundárně dle jednotlivých druhů OPL, bylo k 1.7.2004 sloučeno do 2 oddělení s vymezením věcné příslušnosti podle základního dělení OPL (1. oddělení zpracovává problematiku přírodních a polosyntetických drog, 2. oddělení problematiku syntetických drog a prekurzorů). Cílem této reorganizace je umožnění sdružení sil a prostředků, schopnost pružně reagovat na změny způsobů páčání drogové trestné činnosti organizovanými skupinami pachatelů, vytváření kauzálních týmů - task force a zaměření aktivit na nejzávažnější formy organizované drogové trestné činnosti.

VZNIK ODBORŮ – LEDEN 2009

K 1.1.2009 byla ministrem vnitra schválena změna systemizace republikových útvarů. Od tohoto data má PČR NPC SKPV 13 odborů a 5 oddělení.

2009 – ZMĚNA ŘEDITELE NPC

Národní protidrogová vstoupila do roku 2009 jako personálně stabilizovaný celorepublikový útvar Policie ČR s vysokým odborným kreditem a respektem u veřejnosti i na mezinárodním poli. Po 17-ti letech budování jednotky odešel počátkem února mimo aktivní službu dlouholetý ředitel Národní protidrogové centrály plk. JUDr. Jiří KOMOROUS. Jméno Komorous je a zůstane synonymem pro nesmiřitelný boj s lidmi, kteří drogy vyrábějí, obchodují s nimi, parazitují na jejich distribuci a hazardují se životy a zdravím lidí v této zemi, stejně jako s lidmi, kteří hledají v tomto tématu pouze mediálně vděčné politikum.

S odchodem bývalého ředitele skončila epocha, nikoliv Národní protidrogová centrála. Nové vedení jednotky je jednoznačně odhodláno vést NPC v duchu dosud uplatňovaného směru vývoje s tím, že bude i nadále prohlubovat a zkvalitňovat odborné kompetence příslušníků zařazených na NPC, přímou spolupráci s rezortními i mimorezortními subjekty a rozšiřovat úroveň přímé mezinárodní spolupráce. S ohledem na kompaktnost a historii NPC i do budoucna chce rozvíjet „esprit d' corps“ – duch jednotky, který je nejen významným morálním regulativem života útvaru, ale i profylaktickým štítem vůči profesní a osobní defekci.